

Nr 205

Av herr **Spetz m. fl.**, om viss ändring av anvisningarna till 28 och 29 §§ kommunalskattelagen.

Beslut rörande kommunalskattelagen anses icke kunna avgöras genom gemensam omröstning. För ändringar eller tillägg kräves sålunda samstämmiga beslut i riksdagens båda kamrar.

Motivet för denna tolkning av riksdagsordningen torde vara att ändring av grunderna för uttagande av skatt skall kunna ske endast då en klar folkmening, representerad av majoritet i riksdagens båda kamrar, föreligger.

Den 6 maj 1959 beslöt emellertid riksdagen en ändring av anvisningarna till 28 och 29 §§ kommunalskattelagen under förhållanden, som direkt strider mot ovan anförda grundtankar. Ändringarna hade föreslagits av Kungl. Maj:t i proposition nr 67. Bevillningsutskottet hade, med bifall till bl. a. motionerna I:421 och II:504, avstyrkt ändringen och uttalade att (B:g betänkande nr 37) "mycket starka skäl måste enligt utskottets mening föreligga för att man skall kunna frångå förenämnda 1952 års beslut». Till utskottets betänkande hade utskottets socialdemokratiska ledamöter fogat en reservation, vari yrkades bifall till Kungl. Maj:ts proposition.

Reservationen bifölls av båda kamrarna, varvid röstetalet i andra kammaren i den ordinarie talmannens frånvaro var 111 mot 111. Reservationen bifölls med lottens hjälp. Den tillfälligheten att talmannen icke var närvarande vid frågans avgörande medförde alltså att en ändring av grunderna för viss beskattning kom till stånd utan verkligt stöd av en majoritet vare sig i riksdagen eller bland valmännen. Vi anser därför att beslutet bör omprövas.

I sak må anföras: Enligt 19 § kommunalskattelagen utgör vinst vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom i andra fall än som avses i 35 § (realisationsvinst) icke skattepliktig inkomst. Denna bestämmelse gäller fortfarande fast egendom, men i huvudsak inte när det gäller lös egendom, som användes i inkomstkällan rörelse. De ändrade bestämmelserna infördes genom lag den 17 juni 1938 (nr 368).

Fiske och fraktfart beskattas enligt de regler som gäller rörelse. Försäljning av fartyg i sådan rörelse, där ägaren är enskild person eller dödsbo, är aldrig yrkesmässig. I princip borde sålunda eventuell vinst efter utgången av tiden för beskattning av realisationsvinst vara skattefri. Genom sistnämnda lag togs emellertid tidigare avskrivningar i den mån de återvanns

vid försäljningen till beskattning. Avdrag för värdeminskning enligt avskrivningsplan medgives normalt med belopp så avpassade att anskaffningsvärdet kan i sin helhet avdragas under den tidrymd tillgången beräknas vara ekonomiskt användbar. Vid försäljning bör sålunda principiellt intet beskattningsbart belopp uppstå. Att så sker vid försäljning av fartyg är i huvudsak beroende på ett försämrat penningvärde. Den framkommande inkomsten är med andra ord fiktiv.

Om alltså redan beskattningen av återvunna värdeminskningssavdrag träffar fiktiva vinster är det så mycket mer uppenbart, att i den mån köpeskillingen för ett försålt fartyg mer än fem år efter anskaffandet överstiger anskaffningskostnaden, övervärdet helt och hållet är en fiktiv vinst, som icke rimligen bör beskattas. Här föreligger i praktiken en markerad skillnad mellan å ena sidan fartyg och å andra sidan inventarier i övrigt. Däremot är det en påfallande likhet i användning och övriga avseenden mellan fartyg och fastighet i rörelse. Liksom fastigheten inrymmer fartyget de maskiner och redskap, som användes i rörelsen, det är lagerlokal för produkterna, fisk eller andra varor, och det är bostad för de personer som sysselsättes i rörelsen under den tid arbetet pågår. En likställighet med fastighet i rörelse i beskattningshänseende vore därför icke oskälig. Vi påyrkar emellertid icke annat än ett bibehållande av reglerna för beskattning av köpeskillingen för fartyg, sådana dessa var före 1959 års beslut.

Med stöd av vad vi ovan anfört hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta, att anvisningarna till 28 och 29 §§ kommunalskattelagen skall erhålla den före 1959 gällande lydelsen samt att ändringen skall gälla redan i fråga om 1960 års taxering och i fråga om eftertaxering för 1960 eller tidigare år.

Stockholm den 26 januari 1960

Gunnar Spetz

Gunnar Pettersson

Herbert Hermansson

Per-Eric Ringaby